

Projectnaam

Herbeoordeling van bestaande toegelaten neonicotinoïden

Datum: 14 april 2015

Opstellers: 5.1.2.e en 5.1.2.e

Korte omschrijving project en aanleiding (nut- en noodzaak)

De Europese Commissie heeft het EASAC verzocht om een bijdrage te leveren aan de discussie omtrent neonicotinoïden. Het EASAC heeft begin april een rapport gepubliceerd getiteld 'Ecosystem services, agriculture and neonicotinoids'. Het rapport heeft geleid tot hernieuwde aandacht voor dit dossier in de media. De verwachting is dat dit rapport ook in de Tweede Kamer zal leiden tot vragen.

De staatssecretaris heeft het Ctgb per brief, d.d. 10 april 2015, verzocht om 'op basis van het EASAC-rapport de toelatingen van neonicotinoïden in Nederland te herbeoordelen en mij zo spoedig mogelijk te informeren of dit onderzoek het Ctgb aanleiding geeft tot het intrekken van toelatingen van deze middelen.'

Het is nog onduidelijk welk Europees traject de Commissie, als opdrachtgever van EASAC, zal starten naar aanleiding van het rapport. Mogelijk wordt een koppeling gemaakt met de geplande Europese herbeoordeling van de neonicotinoïden die start in de tweede helft van 2015. De Commissie heeft EFSA reeds gemandateerd om de benodigde informatie te verzamelen voor deze herbeoordeling. Dit is de herbeoordeling waarin het Europese besluit tot beperking van het gebruik ivm de risico's voor bijen wordt geëvalueerd. De verwachting is dat deze Europese herbeoordeling van alle neonicotinoïden in 2016 wordt afgerond.

Projectdoelstelling- en resultaten

Het doel van het project is om toelatingen van neonicotinoïden te herbeoordelen op basis van het EASAC-rapport.

In eerste instantie wordt de analyse gemaakt of de bevindingen van het EASAC aanleiding vormen om nationaal de middelen op basis van neonicotinoïden versneld te herbeoordelen vooruitlopend op de aangekondigde herbeoordeling van neonicotinoïden in Europa. Bij deze analyse zullen ook de bevindingen van het RIVM, die reeds in opdracht van het ministerie van I&M naar het EASAC-rapport hebben gekeken, worden meegenomen.

Binnen de analyse van het Ctgb wordt gekeken:

- of en in welke mate ernstige concrete risico's kunnen worden geïdentificeerd voor de toegelaten middelen op basis van neonicotinoïden in Nederland;
- in hoeverre de bevindingen van het EASAC onderdeel uitmaken van het toetsingskader waarin aanvragen voor middelen worden getoetst.

Mocht hier aanleiding voor zijn, dan zal het Ctgb in tweede instantie een versnelde herbeoordeling uitvoeren van de Nederlandse toelatingen waarvoor risico's zijn geïdentificeerd, conform artikel 44 van de Verordening gewasbescherming 1107/2009. Het Ctgb zal een dergelijke herbeoordeling uitvoeren aan de hand van de laatste stand der wetenschap, waaronder het EASAC-rapport en het nieuwste 'guidance document on bees' dat nog niet is aangenomen.

Als op basis van deze herbeoordeling grote of ontoelaatbare risico's voor het gebruik van de in Nederland toegelaten middelen worden vastgesteld, dan zal het Ctgb ingrijpen in de bestaande toelatingen vooruitlopend op de Europese besluitvorming naar aanleiding van de herbeoordeling.

Bedacht moet worden dat de bewijslast voor ingrijpen in een bestaande toelating bij het Ctgb ligt en dat gebruik van een nog niet vastgesteld toetsingskader in beginsel geen grond is voor een intrekking. De risico's van continuering van de toelating moeten aangetoond worden en dermate ernstig zijn dat de toelating van de markt kan worden gehaald. Tevens wordt dit gemeld in Europa en wordt het gesprek

aangegaan met de toelatinghouders over de wenselijkheid om de toelating aan te passen. Bij de toetsing aan het nieuwe concept toetsingskader zullen eventuele datagaps worden geïdentificeerd. Echter, datagaps als zodanig zijn onvoldoende grond voor een intrekking.

Een versnelde herbeoordeling van Nederlandse toelatingen conform artikel 44 van de Verordening gewasbescherming, dient zowel wetenschappelijk inhoudelijk als bestuurlijk juridisch zorgvuldig te worden uitgevoerd. Dit wordt bereikt door naast de toelatinghouders ook andere stakeholders (zoals NGO's en wetenschappelijke instituten) te betrekken bij het proces. Deze partijen krijgen de gelegenheid om nieuwe gegevens te leveren en te reageren op (tussen) resultaten.

Resultaat:

- Analyse of het EASAC-rapport aanleiding vormt om nationaal de middelen op basis van neonicotinoïden versneld te herbeoordelen;
- Nota aan de staatssecretaris over het resultaat van de analyse;
- Mocht hier aanleiding toe zijn, een nationale herbeoordeling van middelen op basis van neonicotinoïden vooruitlopend op de aangekondigde herbeoordeling van neonicotinoïden in Europa;
- Indien relevant: Besluitvorming over de aan te passen toelatingen;
- Nota aan de staatssecretaris over het resultaat van de nationale herbeoordeling.

Opmerking [512e]: Is gedaan bij herbeoordeling thiaclopirid en acetamiprid – daar hebben zij ttt ook data aangeleverd. Wil je de stakeholders hier ook op deze wijze betrekken?

Activiteiten, mijlpalen en deadlines

Fase 1 – Eerste analyse nav EASAC-publicatie

- Ctgb voert een analyse uit op het EASAC-rapport waarbij de bevindingen van de EASAC worden beoordeeld in samenhang met de in Nederland toegelaten middelen op basis van neonicotinoïden. – 9 april/mei
- Afstemming met RIVM – april/mei
- College besluit – eind mei
- Nota resultaat analyse EASAC-publicatie : begin juni

Fase 2 – Nadere herbeoordeling Nederlandse toelatingen van neonicotinoïden

- Indien uit een eerste analyse blijkt dat nav de bevindingen van het EASAC mogelijke grote of ontoelaatbare risico's voor mens, dier of milieu kunnen worden afgeleid, zal het Ctgb, conform artikel 44 van Verordening gewasbescherming, een herbeoordeling uitvoeren vooruitlopend op de Europese herbeoordeling neonicotinoïden.
- Vernieuwde risicobeoordeling van de relevante Nederlandse toelatingen
- Afstemming toelatinghouders en overige stakeholders.
- Eventuele besluitvorming aanpassen toelatingen– Collegevergadering...
- Nota aan staatssecretaris over resultaat versnelde herbeoordeling, bespreking van nota in Collegevergadering

Momenteel lopen er meerdere bezwaar- en beroepprocedures tegen de reeds genomen neonicotinoïden besluiten. Dit betreft procedures tegen onder andere de EU-bijenbesluiten en de waterbesluiten. De planning van fase twee en de planning van deze procedures wordt op elkaar afgestemd. Deze bespreken we aanstaande vrijdag.

Buiten reikwijdte verzoek

Projectplan

Buiten reikwijdte verzoek